

COSMIN PANȚURU

Data Nașterii: [redacted] Naționalitate: [redacted]

Experiență de lucru

2016 - Prezent	Lector titular, Universitatea de Vest din Timișoara	
oct. 2015 - Prezent	Preot paroh, Parohia Ortodoxă Română „Sf. Ilie”	Timișoara
oct. 2010 - sept. 2016	Cadru didactic asociat, Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Litere, Istorie și Teologie (Contract)	Timișoara
mar. 2000 - aug. 2011	Preot, Parohia Ortodoxă Română Bejan / Mintia	Jud. Hunedoara
sept. 1996 - mar. 2001	Profesor de religie, Liceul de Muzică și Arte Plastice „Sigismund Toduță”	Deva

Educație

oct. 2004 - oct. 2008	Doctor în Teologie, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” (Diploma Seria F, nr. 0004987, eliberată sub nr. 518/25.09.2008) Titlul tezei: „Raporturile actuale dintre Biserica Ortodoxă și statul român stabilite prin legiuirile celor două instituții” ▪ Coordonator: Arhid. Prof. Dr. Ioan N. Floca; IPS Prof. Dr. Laurențiu (Liviu) Streza ▪ Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească
oct. 2003 - iul. 2004	Master în Teologie, Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, Facultatea de Teologie „Ilarion V. Felea” ▪ Teologie practică - Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească (Diploma Seria C, Nr. 0021127, eliberată sub Nr. 717/13.02.2008) Teologie practică - Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească
oct. 1996 - iul. 2001	Licențiat în Drept, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultaea de Științe Juridice și Drept „Simion Bărnuțiu” (Diploma Seria T, Nr. 0044584, eliberată sub Nr. 2058/26.11.2003) ▪ Științe juridice și drept
oct. 1995 - iul. 1996	Studii Aprofundate în Teologie, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” (Diplomă Seria A, Nr. 003903, eliberată cu Nr. 102/10.04.1998) Teologie practică - Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească
sept. 1987 - iul. 2001	Profilul Chimie-Biologie, Liceul Teoretic „Decebal” din Deva (Diplomă de Bacalaureat Seria J, Nr. 95267, eliberată sub nr. 142/1995) Laborant bio-chimie

Abilități

Abilitare în domeniul Teologie - Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Teologie „Andrei Șa (Ordinul Ministerului Educației nr. 4555/3.06.2024)

Educație și Formare

Limbi

Cursuri

2008	Gradul profesional „I în preoție” , Episcopia Aradului Și Hunedoarei
2004	Gradul profesional „Definitiv în profesia de Consilier juridic”, Corpul Consilierilor Juridici din România - filiala Hunedoara
2001	Gradul profesional „Definitiv în preoție” , Episcopia Aradului Și Hunedoarei
1998	Gradul didactic „Definitiv în învățământ” , Ministerul Educației Naționale

Disrincții

2010	Iconom
2011	Iconom stavrofor

Afilieri

2017 - 2020	Membru în Senatul UVT
2015 - Prezent	▪ Membru în „Society for the Law of the Eastern Churches” (din 2015);
2012 - 2028	Membru în Consistoriul Superior Bisericesc (2012-2016; 2016-2020; 2020-2024; 2024-2028);, Patriarhia Română
2010 - 2012	Membru în Consistoriul Eparhial, Episcopia Devei Și Hunedoarei
2008 - 2010	Membru în Consisitoriu Mitropolitan, Mitropolia Banatului
2004 - Prezent	Membru în Colegiul Consilierilor Juridici din România , Colegiul Consilierilor Juridici - filiala Hunedoara

Fără titluRealizări în tematica postului

Principalele trei realizări științifice originale obținute în cercetarea științifică și didactică după conferirea titlului de doctor, în domeniul vizat s-au concretizat într-o serie de lucrări și studii de autor unic susținute la diferite simpozioane sau publicate direct în reviste de specialitate teologică ortodoxă ori în volume la diverse edituri din țară și străinătate. Ele au în principal ca temă chestiuni de actualitate în domeniul Dreptului bisericesc și al administrației parohiale (în special a patrimoniului ecleziastic).

1. După obținerea titlului de doctor acordat de către Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu (28 februarie 2008) a fost publicată teza de doctorat. Lucrarea face parte din latura teologiei practice a Bisericii, a disciplinei Dreptului bisericesc, un domeniu care în viața comună se întâlnește cu probleme mereu de actualitate ale membrilor ei. Conținutul său se pliază pe noul *Statut de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române* (2008), precum și pe coroborarea acestuia cu actele normative ale legislației de stat românești.

Structurată pe șase capitole, precedate de o introducere, Bisericii Ortodoxe Române, Biserică autonomă în raportul ei cu statul, folosește pe lângă propriile sale norme și pe cele reglementate de statul român. Este vorba de fapt de o coroborare a legiurilor bisericești cu legiurile aparatului de stat. Normele după care Biserica se conduce și își conduce activitatea sa au corespondent în legislația laică. Este vorba mai cu seamă de misiunea pe care Biserica o întreprinde dincolo de zidurile spațiului liturgic.

Istoricul raporturilor dintre Biserică și stat de-a lungul veacurilor, atât la noi în țară cât și în imperiile de odinioară se dezvoltă în partea preliminară a studiului în sine. În acest sens au constituit ca reper principal lucrările părinților-profesori canonici Liviu Stan și Ioan N. Floca, iar în subsidiar studiile altor teologi români consacrați în acest domeniu.

Pentru a vorbi de Biserică în limbaj juridic, în prima parte a lucrării intitulată *Introducere*, care corespunde Capitolului I, a fost scoasă în evidență personalitatea juridică a sa, precum și simbolismul noțiunii de „cult”, termen folosit de stat pentru toate

organizațiile religioase din România. De asemenea au fost expuse temeiurile care stau la baza acestor raporturi, menționând normele, izvoarele și principiile de drept, având în vedere colecțiile legislative pe care Biserica le-a folosit în trecut împreună cu statul datorită moștenirii „simfoniei bizantine”. Sunt amintite normele general obligatorii valabile în țările Uniunii Europene, precum și recunoașterea de către această structură geo-politică a dreptului intern al fiecărui stat inclusiv față de modul cum este privită libertatea și formele de organizare ale structurilor religioase din fiecare stat membru. De asemenea, sunt descrise raporturile dintre aceste două instituții în România în conformitate cu legile cultelor și Statutele de organizare și funcționare ale Bisericii noastre.

Capitolul al II-lea, având ca titlu „Relațiile actuale dintre Biserica Ortodoxă și statul român”, ca parte din modelul universal, după ce face o retrospectivă a acestor raporturi, se ocupă de actuala organizare a Bisericii Ortodoxe Române, de relațiile ei cu puterea seculară, de activitatea pe care o realizează îndeplinindu-și scopul său misionar și social prin acordarea asistenței religioase în diferite instituții ale statului. De asemenea privește și alte reglementări care au ca obiect prevederile legale aplicabile Bisericii, inclusiv acordarea facilităților financiare și fiscale de către stat, raporturile pe care Biserica le are cu celelalte culte recunoscute, precum și prezentarea organismelor de conducere și reprezentare ale Bisericii în relația cu aceeași entitate.

Cel de-al III-lea capitol analizează chestiuni legate de personalul deservent al Bisericii, de restrângerea anumitor drepturi ca efect al hirotoniei și prezintă în linii generale organismele de judecată internă.

„Patrimoniul Bisericii Ortodoxe Române” constituie capitolul al IV-lea al lucrării în cadrul căruia sunt analizate metodele de dobândire și de redobândire a bunurilor bisericești confiscate de statul român în perioada totalitarismului, începând cu anul 1948, atenția pe care statul o acordă bunurilor Bisericii care fac parte din Patrimoniul cultural național, dar și normele cu aplicare în administrarea corectă a cimitirelor și altor imobile.

Capitolul al V-lea prezintă chestiunile legate de învățământul religios și cel teologic, precum și de celelalte tipuri de educație pe care Biserica le poate desfășura.

În ultimele două capitole au fost expuse unele probleme de morală creștină și alte prevederi cu implicații directe asupra Bisericii noastre.

În prezentarea materialului s-a ținut seama de aspectele temelor abordate. S-a folosit legislația statului român reflectată în constituție, legi, decrete-legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență, ordine și instrucțiuni, precum și de sentințele unor foruri de judecată civilă date în soluționarea unor cauze care vizau chestiuni pur bisericești. De asemenea, în toate problemele expuse, au fost luate ca referință atât legiunile statului cât și cele bisericești, lăsând ca materialul prezentat să vorbească; acolo unde însă a fost necesar sau s-a impus, s-au folosit metodele de interpretare logice și gramaticale.

2. În același domeniu vizat se înscrie și lucrarea *Drept canonic ortodox* cu elemente de disciplină bisericească în care s-a încercat o actualizare a manualelor pe aceeași temă de până acum, ultimele în domeniu purtând semnătura Părintelui Profesor Arhid. Dr. Ioan N. Floca de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, cu o reeditare prescurtată a primului volum și a Părintelui Profesor Dr. Constantin Rus de la Facultatea de Teologie „Ilarion V. Felea” din Arad. Manualul se structurează pe patru capitole. Primul capitol (Introducere în Dreptul canonic ortodox) debutează cu noțiunile de „lege dumnezeiască” și „legea omenească”, cu referire la legea bisericească sau *canon*, precum și la Izvoarele dreptului canonic, atât cele formale generale ale întregii Biserici, cât și cele particulare privind Bisericile locale.

Capitolul al II-lea (*Organizarea și funcționarea Bisericii*) face trimitere la Constituirea Bisericii și pune în valoare principiile canonice fundamentale alături de autoritatea bisericească și transmiterea succesiunii apostolice; tratează toți membrii Bisericii (clerici, mireni și monahi), organismele de conducere individuale și colegiale (sinodale), precum formele centrale și locale de organizare și de conducere ale Bisericii Ortodoxe Române (patriarhie, eparhie, mitropolie). Un subcapitol face trimitere la administrarea patrimoniului ecleziastic, respectiv la bunurile bisericești, cu noțiuni legate de dreptul de proprietate al Bisericii, categoriile de bunuri și mijloacele lor de dobândire, cu o abordare specială a normelor canonice privind locașurile și obiectele de cult.

Cel mai vast capitol, al III-lea, tratează activitatea Bisericii, cu cele trei ramuri ale sale: învățătoarească, sfințitoare și jurisdicțională. Cea mai intens tratată este puterea sacramentală ce debutează cu rânduieli canonice privind Sfintele Taine, toate

..... fiind tratate în mod separat

acestea fiind tratate în mod separat.

Referitor la Administrarea Sfintei Taine a Cununii, tema este analizată din mai multe puncte de vedere, atât canonic, cât și juridic. Întâlnim elemente referitoare la vechimea, importanța, scopul și caracterele căsătoriei și cununii; condițiile necesare pentru săvârșirea validă a acestei taine inclusiv prin îndeplinirea actelor premergătoare (logodna și vestirile). Subcapitolul tratează nașterea impedimentelor la căsătorie (absolute și relative); rudenia în toate formele ei (consângenitatea, afinitatea sau cuscria de felul I, II și III, cea „închipuită” sau „evasiafinitatea”, spirituală, cea întemeiată pe actul asistării la cununie, ori născută din starea de tutelă sau din adopție). Deosebirea de confesiune, efectele, precum și încetarea și desfacerea căsătoriei civile și a cununii religioase (divorțul) constituie alte obiective ale acestei secțiuni.

Fiind vorba de administrarea Sfintelor Taine persoanelor chemate la mântuire, un subcapitol a adus în discuție primirea eterodocșilor la ortodoxie.

În ceea ce privește „Activitatea jurisdicțională sau de conducere a Bisericii”, capitolul tratează și despre „Disciplina bisericească locală” abordând noțiunile juridice de sancțiune, circumstanțe atenuante sau agravante, abateri, cu identificarea organismelor individuale și colegiale cu competență în aplicarea măsurilor de corectare a acestor abateri. Organismele de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române sunt o componentă a ramurilor activității jurisdicționale, alături de activitatea administrativă sau funcțiunea executivă. Ultimul capitol IV analizează situația actuală a Bisericilor autocefale și autonome.

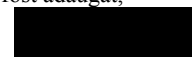
În alcătuirea conceptului am avut în vedere tradiția canonică a Bisericii Ortodoxe - în general și a celei Române - în special, ținând seama de ultimele hotărâri și acte normative emise în acest sens de Sfântul Sinod: *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române* (2008; 2011) și *Regulamentul autorităților canonice disciplinare și al instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române* (2015). De asemenea nu lipsesc Hotărârile luate în Insula Creta de către Sfântul și Marele Sinod Ortodox (2016).

3. Lucrarea cu titlul *Administrație parohială ortodoxă. Compendiu legislativ bisericesc* s-a dorit să fie o colecție de norme bisericești actuale aplicabile la chestiunile legate de administrația parohială, fiind utilă atât studenților teologi din anul IV în studierea disciplinei în domeniu, preoților numiți în parohii, dar și tuturor celor interesați.

Din anul apariției și până în prezent, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a revizuit, pe lângă *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române* și o seamă de regulamente aplicabile în domeniile disciplinar și patrimonial, reeditând și unele cărți de cult (apărute la Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă din București) precum: *Slujba Sfântului Botez și rânduieli legate de nașterea omului* (2014), *Slujba logodnei și cununii* (2016), *Slujba parastasului pentru eroi* (2016), *Carte de Tedeum* (2017), *Slujbe de înmormântare, parastase și alte rânduieli pentru cei adormiți în Domnul* (2021). Astfel se face că o parte din conținutul lucrării inițiale, respectiv hotărârile sinodale, au fost încorporate în aceste noi texte, precum și în alte *Regulamente* ca cel al *autorităților canonice disciplinare și al instanțelor de judecată* (2015) și cel al *cimitirelor* (2020), o parte din lucrarea inițială dovedindu-se a nu mai fi (în condițiile date) de actualitate.

Din aceste motive, în prezenta ediție s-a făcut simțită „revizuirea” conținutului și „adăugirea” altor texte, păstrându-se extrasele din *Constituția României* (1991, revizuită în 2003), Legea nr. 486/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, *Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în parohiile, potopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română* (1950), Ghidul (Îndreptarul) privind numirea și transferarea clerului la parohii (2011), iar Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale în preoție de către personalul clerical a fost reactualizată în conformitate cu ultima hotărâre în domeniu a Sfântului Sinod (2018). A fost completat Capitolul „Adaș – Ghid practic privind întocmirea actelor administrative la parohie” cu unele anexe impuse de noile regulamente, precum: Registrul inventar al bunurilor bisericești, cererea privind acordul pentru executarea unor construcții funerare, actul adițional cu referire la prelungirea unui contract de pictură bisericească însoțit de adresa de înaintare către Chiriarhul locului; procedura de înstrăinare a unui bun comun parohial. A fost refăcut Bugetul de venituri și cheltuieli utilizat în prezent (excluzând rubricile din vechea variantă referitoare la „veniturile și cheltuielile tranzitorii”) și au fost întocmite contractul, registrul de evidență, fișa postului și certificatul de voluntariat.

De asemenea, este redată ultima formă a *Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, precum și modificările și completările aduse vechilor regulamente bisericești care au îmbrăcat o nouă formă prin *Regulamentul administrării bunurilor bisericești* (2019) și *Regulamentul cimitirelor din Biserica Ortodoxă Română* (2020). A fost adăugat,

față de ediția precedentă, Regulamentul de organizare și funcționare a sistemului de asistență religioasă în Biserica Ortodoxă Română.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 1.969/2007 privind aprobarea reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial (publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 846 și 846 bis din 10 decembrie 2007, cu modificările și completările ulterioare) a fost abrogat și, respectiv, înlocuit cu Ordinul Nr. 3103/2017 din 24 noiembrie 2017 privind aprobarea Reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial, intrat în vigoare în data de 1 ianuarie 2018 și reprodus parțial în ceea ce ne privește. A fost păstrat Ordinul nr. 2861 din 9 octombrie 2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii. Cu această nouă structură, compendiul propus revine în actualitatea și interesul celor preocupați de buna chivernisire a „podoabei casei” lui Dumnezeu.

Legat de această administrație parohială au fost elaborate două lucrări referitoare la două parohii importante: Fabric din Timișoara și Mintia din Județul Hunedoara.

